

Павел Васільевіч Кармунін (1919–2002)

Да 90-годдзя з дня нараджэння

У сюзор'і майстроў купалаўскай сцэны пачэснае месца займае яркі, самабытны актёр Павел Васільевіч Кармунін. Шлях П. Кармуніна як актёра пачаўся ў гады вайны, калі ён, малады сяржант, у вольную хвіліну паміж баямі весяліў салдат смешнымі рэпрызамі, жартамі, расказами. З 1941 па 1944 год ён кіраваў франтавымі ансамблямі, а пасля перамогі працаваў у Тэатры Савецкай ваеннай адміністрацыі ў Берліне. Мірнае жыццё прывяло П. Кармуніна на сцэну Казанскага рускага драматычнага тэатра імя В. Качалава. Ужо тады малады артыст вызначаўся вялікай працавітасцю, патрабавальнасцю да сябе, захопленасцю і творчым запалам.

У 1963 годзе П. Кармунін быў запрошаны студыяй «Беларусьфільм» на здымкі карціны «Рагаты бастыён» па п'есе А. Макаёнка «Лявоніха на арбіце». З гэтага часу ён і застаўся ў Беларусі, а тэатр імя Янкі Купалы стаў яго домам, актёрскім лёсам. Першай для П. Кармуніна на сцэне гэтага тэатра была роля Іліко ў спектаклі «Я, бабуся, Іліко і Іларыён» Н. Думбадзе і Р. Лордкіпанідзе, дзе, перайшоўшы з рускай сцэны на беларускую, ён бліскуча сыграў ролю грузінскага вясцоўца. Вобраз свайго героя П. Кармунін стварыў ярка, праўдзіва, жыццярадасна. Камедыйна вастрыня і глыбокі драматызм знайшлі належнае ўвасабленне ў сцэнічным тлумачэнні актёра. Спектакль доўгі час жыў на сцэне тэатра, радаваў і захапляў глядачоў цудоўнымі характарамі.

Наступнай значнай працай П. Кармуніна была галоўная роля ў спектаклі «Дзядзька Ваня» А. Чэхава. У 1967 годзе ў спектаклі «Блакада» У. Іванова ён выканаў ролю палітычнага прыстасаванца Кісяля, пазней – ролю дзеда Цярэшкі ў спектаклі «Рудабельская рэспубліка»

паводле С. Грахоўскага. Лірычнае адценне набыла новая праца П. Кармуніна – вобраз Максіма Пятрова ў «Традыцыйным зборы» В. Розава. У спісе актёра з'явіліся і іншыя прыныцова важныя для яго работы: Даніэль Дэфо («...Праўду! Нічога, акрамя праўды!!!» Д. Аля), Навум Еўсцігнэевіч («Характары» паводле апавяданняў В. Шукшына), Святар Іарам («Закон вечнасці» Н. Думбадзе) і інш. У галерэі сцэнічных характараў вылучаецца роля Лукі ў пастаноўцы «На дне» М. Горкага. З вобразам старога-хітруна Лукі сутыкаліся многія актёры, але не многім удалося дасканала ўвасобіць на сцэне гэты ўнікальны горкаўскі персанаж. Лука ў тлумачэнні П. Кармуніна – пастыр, які хоць і прапаведуе дабро, справядліваць, але, па сутнасці, абьякавы да канкрэтных чалавечых лёсаў, жыхароў начлежкі. Актёр дакладна перадаў двухаблічнасць героя. За якую б ролю ні браўся П. Кармунін, яна становілася адной з самых прыметных, выключных у спектаклі. А сам актёр заўсёды дэманстраваў усё новыя і новыя магчымасці, нечаканыя грані свайго таленту. Манера ігры яго вызначалася выключнай прастатой. Але гэта знешняя сцэнічная прастата напаўнялася тэатральнай выразнасцю, вялікай мастацкай праўдай і тонкай псіхалагічнай нюансіроўкай кожнага створанага вобраза. Яркі гэта праявілася ў характарах беларускай драматургіі: Чарнушка («Людзі на балоце» І. Мележа), Лявон Зяблік («Раскіданае гняздо» Я. Купалы), Бацька («Парог» А. Дударова), Торгала («Брама неўміручасці» К. Крапівы), Іахім («Напісанае застаецца» А. Петрашкевіча), Кудасаў («Пагарэльцы» А. Макаёнка), Хведар Карыцін («Жыццё Кацярыны, або Урокі хірамантыі» А. Паповай) і інш.

Працяг на с. 13

Засл
РУП
«Аг
Міні
Рэсп

Рэдак
Карэк
Камп'
Камп'
Распр

Тэл. га
тэл. на
e-mail:

Падліс
Выхад
Папер
Ум.-др
Тыраж

Надру
Ліцэнз
Вул. Ч

Юрыд
вул. Б
тэл.: 2

13. Соллертинский, И. «Кармен» Бизе / И. Соллертинский // Там же.
14. Федосова, Э. «Фауст» Гуно / Э. Федосова. — М., 1966.
15. Хохловкина, А. «Арлезианка» Бизе / А. Хохловкина. — М., 1957.
16. Хохловкина, А. Берлиоз / А. Хохловкина. — М., 1960.
17. Хохловкина, А. Ж. Бизе / А. Хохловкина. — М., 1957.
18. Юзефович, В. Симфония «Гарольд в Италии» и её автор / В. Юзефович. — М., 1972.

По VI разделу

1. Алексеев, А. Французская музыка конца XIX — начала XX века / А. Алексеев. — М., 1961.
2. Альшванг, А. Произведения К. Дебюсси и М. Равеля / А. Альшванг. — М., 1963.
3. XX век: зарубежная музыка. Очерки. Документы. — Вып. 1—2. — М., 1995.
4. Дебюсси и музыка XX века: сб. статей. — Л., 1983.
5. Дебюсси, К. Статьи. Рецензии. Беседы / К. Дебюсси. — М., Л., 1964.
6. Друскин, М. О западноевропейской музыке XX века / М. Друскин. — М., 1973.
7. Дюмениль, Р. Современные композиторы группы «Шести» / Р. Дюмениль. — Л., 1964.
8. Егорова, Б. О некоторых тенденциях в тематике французской оперы XX века (10-20-е годы) / Б. Егорова // Музыка и современность: сб. статей / сост. и общ. ред. Д. В. Фишмана. — М., 1976. — Вып. 10.
9. Екимовский, В. Оливье Мессиа: жизнь и творчество / В. Екимовский. — М., 1987.
10. Житомирский, Д. Западный музыкальный авангард после Второй мировой войны / Д. Житомирский, О. Леонтьева, К. Мяло. — М., 1989.
11. Житомирский, Д. К изучению западноевропейской музыки XX века / Д. Житомирский // Современное западное искусство: сб. ст. — М., 1971.

12. Зарубежная музыка XX века: материалы и документы. — М., 1975.
13. Кокорева, Л. Дариус Мийо: жизнь и творчество / Л. Кокорева. — М., 1985.
14. Крейн, Ю. Симфонические произведения Клода Дебюсси / Ю. Крейн. — М.: ГМИ, 1962.
15. Кремлев, Ю. Клод Дебюсси / Ю. Кремлев. — М., 1965.
16. Лонг, М. За роялем с Дебюсси / М. Лонг; пер. с фр. Ж. Грушанской. — М., 1985.
17. Мартынов, И. Клод Дебюсси / И. Мартынов. — М., 1967.
18. Мартынов, И. Морис Равель / И. Мартынов. — М., 1979.
19. Медведева, И. Франсис Пуленк / И. Медведева. — М., 1969.
20. Мелик-Пашаева, К. Пространство и время в музыке и их преломление во французской традиции / К. Мелик-Пашаева // Проблемы музыкальной науки: сб. статей. — Вып. 3. — М., 1975.
21. Мелик-Пашаева, К. Творчество О. Мессиа / К. Мелик-Пашаева. — М., 1987.
22. Музыка XX века: очерки: в 2 ч. — М., 1977—1987.
23. Онеггер, А. Я — композитор / А. Онеггер. — М., 1963.
24. Павчинский, С. Симфоническое творчество Онеггера / С. Павчинский. — М., 1972.
25. Пуленк, Ф. Я и мои друзья / Ф. Пуленк. — Л., 1977.
26. Равель в зеркале своих писем / пер. с франц.; сост. М. Жерар, Р. Шалю. — Л., 1988.
27. Смирнов, В. Морис Равель и его творчество / В. Смирнов. — Л., 1981.
28. Филенко, Г. Французская музыка первой половины XX века: очерки / Г. Филенко. — Л., 1983.
29. Хохловкина, А. Жорж Бизе / А. Хохловкина. — М., 1953.
30. Яроцинский, С. Дебюсси, импрессионизм и символизм / С. Яроцинский. — М., 1978.

Павел Васільевіч Кармунін (1919–2002)

Да 90-годдзя з дня нараджэння

Пачатак на с. 2 вкладки.

Багатая жанравая палітра дазваляла актэру з лёгкасцю пераходзіць ад сур'ёзных і трагедычных роляў (Зазыба ў «Плачы перапёлкі» І. Чыгынава, Парфрый «У мяцеліцу» Л. Лявонава) да сатырычных і камедычных (Хлопаў у «Рэвізоры» М. Гогаля), Кічкайла ў «Амністыі» М. Матукоўскага).

Цэлую галерэю праўдзівых, непаўторных вобразаў стварыў П. Кармунін на сцэне купалаўскага тэатра. І нават тыя вобразы (Кропля ў «Канстанціне Заслонаве» А. Маўзона і Крыніцкі ў «Паўлінцы» Я. Купалы), якія яму давялося прадоўжыць пасля Г. Глебава і У. Дзядзюшкі, актэр не паўтараў, не капіраваў, а па-свойму, з улікам сваёй індывідуальнасці, іграў сакавіта, ярка.

Вялікую папулярнасць і любоў глядачоў заваяваў П. Кармунін як актэр кіно. Шмат

вобразаў на розных студыях стварыў беларускі артыст. Найбольш значымі з іх былі: чырвонаармеец Карпушонак («Красная плошча»), станічнік Прохар («У блакітным стэпе»), дырэктар школы («Я родам з дзяцінства»), цесць («У профіль і анфас») і інш.

Апошняй у творчым жыцці актэра стала роля бацькі Аўдзея ў спектаклі «Страсці па Аўдзею» У. Бутрамеева, дзе П. Кармунін выходзіў на родную сцэну ў 80-гадовым узросце. Творчая дзейнасць П. Кармуніна — натхнёны шлях актэра, які да апошніх дзён быў адданы нацыянальнаму мастацтву.

К. Дз. Варанько, вядучы бібліяграф
Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі